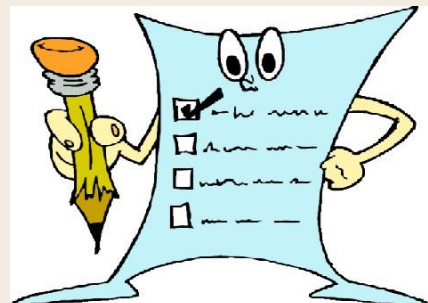

Beste VeleHanden deelnemer,

Herinnering VeleHanden enquête

Help ons mee, vul de deelnemerstevredenheid enquête over VeleHanden in! Wij proberen middels deze enquête uw mening over VeleHanden te gebruiken om de website te verbeteren en VeleHanden optimaal gebruiksvriendelijk te maken. Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 10-20 minuten. De enquête kan ingevuld worden tot en met zondag 20 april. Uw antwoorden worden vertrouwelijk behandeld en anoniem verwerkt. Verder zal er nog een leuke prijs worden verloot tussen de deelnemers van de enquête.

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking!

[Vul direct de enquête in!](#)

Beloofde vernieuwingen doorgevoerd

Tijdens de evaluatie bijeenkomst in het Stadsarchief Amsterdam hebben we samen met de aanwezige VeleHanden deelnemers afgesproken een vijftal aanpassingen op de VeleHanden website door te voeren. Sinds vrijdag 4 april 2014 zijn de vijf wijzigingen doorgevoerd op de website:

1. Afmelden voor een project
2. Project bekijken
3. Sneltoets waarde uit bovenliggend veld overnemen
4. Sorteeroptie toegevoegd op Deelnemers pagina
5. Eén uniforme benaming voor de invoerders en controleurs op VeleHanden: Deelnemers

[Meer informatie is te vinden in het nieuwsbericht op de website.](#)

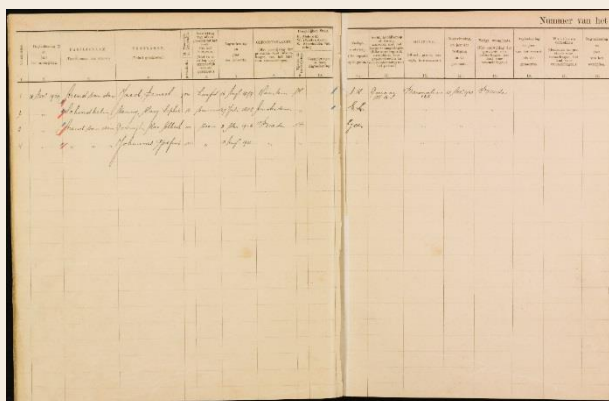
Gebruikersgroep

Enige tijd geleden hebben we een oproep gedaan voor de gebruikersgroep van VeleHanden. Van ruim twintig invoerders/controleurs hebben wij enthousiaste aanmeldingen binnengekregen. Het idee is om twee keer per jaar een gebruikersbijeenkomst te plannen en tijdens deze bijeenkomst zaken te bespreken zoals nieuwe functionaliteiten, bestaande fouten en helpteksten te bespreken. We zullen de eerste gebruikersgroep op donderdag 15 mei organiseren. Uiteraard houden we jullie op de hoogte van ontwikkelingen.

Bevolkingsregisters Breda - WieWasWie

Stadsarchief Breda biedt VeleHanden deelnemers aan: de bevolkingsregisters en bevolkingskaarten van de stad Breda en die van de toenmalige aangrenzende gemeenten Ginneken-Bavel, Princenhage en Teteringen uit de periode 1850-1938.

De registers werden vanaf 1850 in het kader van de 10 jaarlijkse algemene volkstelling opgemaakt en bijgehouden. Met de volgende 10 jaarlijkse volkstelling startte men op basis van de oude en nieuwe gegevens gewoonlijk met een nieuwe serie bevolkingsregisters. De VeleHanden deelnemers hebben de mogelijkheid om te kiezen voor één van de vier gemeenten.

Bevolkingsregister gemeente Teteringen 1908-1922 deel 1 blad 110.

Voor de inwoner van Breda is het vaak moeilijk voor te stellen dat de Baronielaan aan de zuid-west kant van de stad tot 1927 onder de destijds grote gemeente Teteringen viel, terwijl het dorp Teteringen aan de oostkant van de stad ligt. De huidige gemeente Breda is de uitkomst van met name drie grote gemeentelijke grenswijzigingen van 1927, 1942 en 1996.

Einde Overgenomen Delen in zicht!

Nog een paar maanden en alle dikke boeken van de Overgenomen Delen zijn ingevoerd en gecontroleerd! Dankzij het

royale aanbod van één van onze contacten kunnen we een deelnemer op gepaste wijze bedanken. Flaneert u straks door de stad? De hoofdprijs, uit te reiken in september, wordt: een overnachting voor twee in een gloednieuw, nog te openen hotel op het Rembrandtplein!

Rembrandtplein richting Amstelstraat

Nieuw project: Amsterdamse monumenten

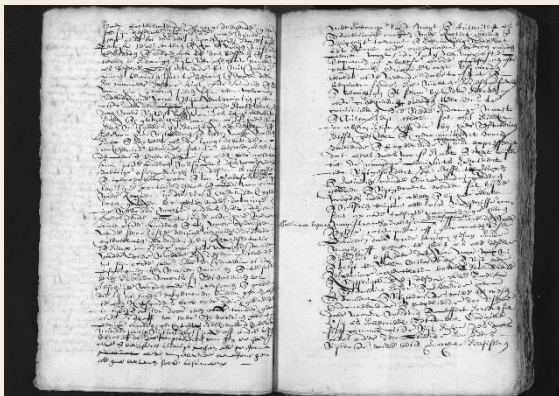
De negatievencollectie van Bureau Monumenten en Archeologie bevat duizenden prachtige foto's van monumenten in de Amsterdamse binnenstad. Hoog tijd om die voor iedereen toegankelijk te maken!

Alle negatiefbladen zijn inmiddels gescand en op dit moment worden er selecties gemaakt, zodat de monumenten individueel beschreven kunnen worden. Want dat wordt onze voornaamste vraag aan de crowd: welk adres en welk monument herkent u op de foto? Het wordt dus een mooi project voor de architectuurliefhebbers en Amsterdam-fans.

Bij de voorbereidingen en straks bij de controle van dit project kunnen we uw specialistische hulp gebruiken. Bent u een kenner van de Amsterdamse binnenstad en haar monumenten en zou u het leuk vinden om een bijzondere rol te vervullen binnen dit project? Stuur dan een e-mail naar:

velehanden@stadsarchief.amsterdam.nl

Erfgoed Leiden en Omstreken start nieuw vrijwilligersproject '80.000 minuten'

Een notaris legt belangrijke momenten in het leven van mensen vast. Dat maakt zijn archieven tot een goudmijn voor historici. Samen met vrijwilligers gaat Erfgoed Leiden en Omstreken die ontsluiten in het nieuwe project '80.000 minuten'. Iedereen kan meedoen, gewoon thuis achter de pc. Erfgoed Leiden en Omstreken belooft dat met gratis afbeeldingen uit de uitgebreide collectie op www.archiefleiden.nl.

Minuten: van paupers tot Jan Steen

Het oud notarieel archief van Erfgoed Leiden en Omstreken omvat 80.000 akten, door notarissen minuten genoemd. Ze beslaan de periode 1564-1811 en het hele verzorgingsgebied. Na de standaard openingszin 'Heden verscheen voor mij' trekt daarin een wereld aan mensen en gebeurtenissen voorbij. Het kan om lang vergeten weeskinderen of paupers gaan, maar ook om beroemdheden als Jan Steen. Vaak betreft het testamenten, boedelinventarissen, huwelijkse

voorwaarden, attestaties (een machtiging van kooplieden) en akten van seclusies (een akte die de weeskamer uitsluit van bemoeienis met een erfenis van een minderjarige).

In eerste instantie zal ingezet worden om de index op alle notariële bronnen compleet te krijgen. In het tweede gedeelte van het project zullen de index en de afbeeldingen van alle registers weer aan elkaar gekoppeld gaan worden. Uiteindelijk zullen dan alle notariële bronnen vanuit de index direct opvraagbaar zijn.

Bijzondere vondsten West-Friese Lidmaten

Tijdens het indexereren van de West-Friese Lidmaten stuiten we op bijzondere gegevens. Dit kan variëren van een bekend persoon, zoals de oom van de beroemde schilder Vincent van Gogh tot het oudste lidmaatboek van Medemblik. Deze uitzonderlijke verhalen willen we jullie niet onthouden. Daarnaast willen we jullie ook wat extra achtergrondinformatie geven over bijvoorbeeld de West-Friese kerkzegels, het weigeren van attestatie, de West-Friese munt en de kerkeradsnotulen.

Een echte Van Gogh

In een lidmaatboek van Medemblik staat een echte Van Gogh opgetekend. Zijn naam is Johannes van Gogh, oom van de beroemde schilder. Als adelborst aan het Koninklijk Instituut voor de Marine deed hij in februari 1835 belijdenis. Een jaar later vertrok Johannes van Gogh uit Medemblik. Hij bekleedde diverse functies bij de zeemacht en was onder meer directeur van de marinewerf in Amsterdam. In 1877 vond Vincent bij zijn oom onderdak in het personeelsgebouw van de werf. Vincent van Gogh was toen 24 jaar oud en bereidde zich in Amsterdam op het staatsexamen voor. Hij wilde theologie studeren maar dat liep anders.

West-Friese kerkzegels

Het archief van de Hervormde Gemeente Twisk bevat honderden attestatiebriefjes van ingekomen personen, voornamelijk uit de negentiende eeuw. De briefjes zijn uitgereikt door de kerkeraad van de oude woonplaats en dienden als bewijs van lidmaatschap en goed gedrag.

Op verscheidene attestatiebriefjes staat een zegel van de kerkelijke gemeente, een waarborg voor de echtheid. Een zekere vindingrijkheid kan de ontwerpers van de zegels niet worden ontzegd. Zo lezen we op het zegel van Bovenkarspel de bijbeltekst: 'Soekt de dingen die boven sijn'. Met 'boven' is een relatie naar de plaatsnaam Bovenkarspel gelegd. Het kerkzegel van Enkhuizen verwijst naar de belangrijkste bedrijfstak van die stad: de haringvisserij.

Mogelijk woonde in Twisk een liefhebber van de fraaie zegels want bij een aantal attestatiebriefjes is het kerkzegel zorgvuldig uitgeknipt!

Zegels van de Hervormde Gemeente Bovenkarspel, Enkhuizen en Hoogkarspel.

Attestatie geweigerd

Uit de lidmaatboeken valt op te maken dat attestaties soms werden geweigerd. Zo weigerde in 1830 de kerkeraad van Hensbroek om Jan Over, ingezetene van de Heerhugowaard, attestatie te verlenen. Reden: een belastinggeschil. Na oplossing van het geschil kreeg hij vier jaar later de attestatie alsnog. Bregje Swart arriveerde in 1843 te Hensbroek met een onvolledige attestatie. Zij moest zich eerst enige tijd zedig en godsdienstig gedragen alvorens zij in haar nieuwe woonplaats als lidmaat werd erkend.

Een bekende lidmaat

In een lidmaatboek kun je zomaar een bekende naam tegenkomen. Neem Maria ter Meetelen, een vrouw met een zeer opmerkelijk levensverhaal. Volgens het oudste lidmaatboek van Medemblik deed zij in de zomer van 1744 belijdenis en werd daarmee lidmaat van de gereformeerde kerk. Maria is bekend door het boek 'Wonderbaarlijke en merkwaardige gevallen van een twaalfjarige slavernij...', waarin haar ervaringen en belevenissen als christenslaaf in Marokko staan opgetekend. Het boek verscheen in 1748 bij een uitgever in Hoorn. Dat Maria ter Meetelen drie jaar later Medemblik voor Kaap de Goede Hoop verruilde, valt eveneens uit het lidmaatboek op te maken. Op 2 mei 1751 gaf de kerkeraad voor deze exotische

bestemming een attestatie af. Meer informatie over Maria ter Meetelen vindt u op de website Historici.nl. Haar boek is digitaal raadpleegbaar via Google Books.

Sporen van de West-Friese munt

In de zeventiende en achttiende eeuw was in West-Friesland een muntbedrijf gevestigd. In Hoorn, Enkhuizen en Medemblik werden duiten, schellingen, dukaten en andere muntsoorten gefabriceerd. In de lidmaatboeken zijn sporen van het West-Friese muntbedrijf terug te vinden. Wat is het geval? Het muntbedrijf rouleerde tussen de drie steden; aanvankelijk om de zes jaar, later om de tien jaar. En de werknemers verhuisden met het bedrijf mee. Zo ging de munt in 1771 van Enkhuizen naar Medemblik. De lidmatenadministratie van Enkhuizen laat voor dat jaar een ware uittocht van gemeenteleden zien, allen met bestemming Medemblik. Onder hen Roelof van Deventer en zijn vrouw Trijntje Kramer, Arijan Bronner en zijn vrouw Alberdina Disselhof en Barent de Griek. Dat zij aan het muntbedrijf waren verbonden, bewijst hun inschrijving als lidmaat in Hoorn precies tien jaar later.

Uit de kerkeradsnotulen

In- en uitschrijvingen van lidmaten werden ook in kerkeradsnotulen bijgehouden. Maar dat kerkeradsnotulen veel meer bijzonderheden bevatten, is menig deelnemer aan het project West-Friese lidmaten al opgevallen. Zo ontving de kerkeraad van Zwaag in 1635 een verzoek van een man van het Keern (buiten Hoorn) om lidmaat te mogen worden. Bovendien wilde hij in Zwaag trouwen. Op zich niet bijzonder ware het niet dat de man de 'sieckte van lazarije' had. Hij was een lepralijder of melaatse. Volgens de notulen was zijn aanstaande vrouw niet besmet. De kerkeraad van Zwaag voelde er weinig voor om met het verzoek in te stemmen en hield ruggespraak met de classis. Het werd een nee. Volgens de classis was het 'in geenderlijke maniere geoorlooft' ongeacht of twee zieken met elkaar wensten te trouwen of een zieke met een gezonde persoon.